

تاریخچه اعتصاب کارگران صنعت نفت*

زمزمه کم‌کاری و اعتصاب از روز شنبه ۲۲ مهر در پالایشگاه آبادان آغاز شد، دو روز بعد کارکنان اداره کالا و آزمایشگاه دست به اعتصاب زدند.

همزمان با این عمل مأموران فرمانداری نظامی وارد پالایشگاه شده و بیش از ۷۰ نفر از کارکنان اداره کالا را با خود به خارج از پالایشگاه برده و آنها را در شهر پیاده کردند. فردای آن روز کارکنان پالایشگاه به عنوان اعتراض به این عمل فرمانداری نظامی دست به اعتصاب زدند. یک هزار نفر از کارمندان سازمان عملیات غیر صنعتی نیز به حمایت از کارکنان اعتصابی جلوی اداره مرکزی شرکت ملی نفت اجتماع کردند. روز چهارشنبه ۲۶ مهر کارمندان با صدور قطعنامه‌ای خواستار برکناری تیمسار کلیایی رئیس گارد صنعت نفت و تعقیب مسببین حادثه ورود مأموران انتظامی و امنیتی به پالایشگاه و اهانت به کارکنان شدند.

در این بین کارکنان صنعت نفت در جزیره خارک، لاوان و منطقه بهرگان، اهواز، گچساران، آغاچاری، مسجد سلیمان، مارون و بی‌بی‌حکیمه نیز دست به اعتصاب زدند. کارکنان شرکت سهامی خدمات نفت ایران در اهواز و آبادان و سایر مناطق نیز به اعتصاب پیوستند.

طباطبایی دبیر قائم‌مقام مدیر عامل شرکت نفت در مذاکرات خود با اعتصابیون در آبادان و خارک به نتیجه‌ای نرسید. پس از آن هوشنگ انصاری مدیر عامل وقت شرکت ملی نفت ایران روز ۲۹ مهر به پالایشگاه آبادان رفت و طی یک سخنرانی فریبنده که حتی در آن خود را نماینده کارگران اعلام کرد از کارگران خواست جهت مذاکره آماده شوند اما روز اول آبان در گفتگو با نمایندگان کارگران آنچنان با تندخویی و بداخلاقی و تهدیدآمیز سخن گفت که نمایندگان کارگران با عصبانیت جلسه مذاکره را نیمه‌تمام ترک کردند.

انصاری حاضر به گفتگو با کارمندان نشد و کارکنان اعتصابی روز ۱۰ آبان خواستهای سیاسی خود را نیز اعلام کردند.

کارکنان همچنین خواستار لغو بند ۲ مواد ۱۱ و ۱۳ قانون استخدام شرکت نفت شدند، که طی آن شرکت می‌تواند بدون بیان علت کارکنان خود را اخراج کند.

روز چهارشنبه ۱۱ آبان در شرایطی که اعتصابیون تصمیم گرفتند شب را در جلوی اداره مرکزی به صبح برسانند، ۲ تانک و زره‌پوش و یک جیب مسلح به مسلسل در جلوی اداره موضع گرفت و چون اعتصابیون حاضر به ترک محل نشدند مأموران به سوی آنان هجوم برده و عده‌ای را مجروح کردند. در کنار اعتصابیون شرکت نفت، کارکنان اعتصابی پتروشیمی شاهپور، کارخانه گاز مایع و پتروشیمی آبادان نیز دیده می‌شوند.

روز ۱۲ آبان مأموران فرمانداری نظامی، کارمندان اعتصابی را به اداره مرکزی شرکت نفت راه دادند و این عده ناچار در بیمارستان شرکت ملی نفت اجتماع کردند، مأموران فرمانداری نظامی که قصد داشتند این اجتماع را پراکنده کنند با اعتراض شدید پزشکان و پرستاران بیمارستان روبرو شدند. در این حال کارکنان نیروگاه اتمی دارخوین و نمایندگان دیگر گروه‌های اعتصابی نیز به جمع اعتصابیون شرکت نفت پیوستند.

در این زمان کارکنان بر اثر شکستن پاره‌ای اعتصابها و تهدیداتی که نسبت به کارکنان صنعت نفت شد دست به کم کاری زدند اما اعتصاب بار دیگر در پایان نیمه اول آذرماه آغاز شد. در تمام این مدت دستگاه تصفیه نفت کار می‌کرد ولی مقدار تولید اصلی نفت در نوسان بود.

تصفیه نفت پالایشگاه آبادان روزانه ۶۰۰ هزار بشکه است که در جریان اعتصاب به ۲۰۰ هزار بشکه در روز تنزل کرد.